

jaarslag 2021

SAMEN...

2021 was wederom een bijzonder en zwaar jaar waarin COVID-19 veel vroeg van ons allen. De vaccinaties brachten, samen met de versoepelingen in de zomer, enige verlichting. Maar in het najaar diende de volgende coronagolf zich weer aan. Een continue onzekerheid en angst, als een plantje dat dreigde uit zijn potje te barsten. Maar we hebben er samen onze schouders onder gezet want naast COVID-19 waren er ook mooie ontwikkelingen.

...samen met Netwerk Palliatieve Zorg Limburg vzw (NPZL).

Te midden van de hectiek en korte-termijn-acties die een crisis vragen, is er ook gewerkt aan onze koers op lange termijn: de fusie - één naam, één organisatie. Waar beide vzw's -NPZL en Pallion, Listel- 2021 nog afzonderlijk startten, zijn we het jaar geëindigd als Pallion - Palliatieve Zorg Limburg vzw. Door het bundelen van enerzijds het uitgebreide netwerk van NPZL en anderzijds de krachtige expertise in het werkveld van Pallion, kan er op de meest optimale wijze werk gemaakt worden van het uitbouwen van een palliatieve zorgcultuur in Limburg. Een proces dat de komende jaren verder gestalte zal krijgen.

...samen waken over de kwaliteit van de dienstverlening aan de hand van een standaardbepaling. Vanaf heden toetsen we de standaarden -één van de verwezenlijkingen in het kader van het ESF-traject- aan de praktijk. Concrete actiepunten worden meegenomen in de dagelijkse werking om continuïteit en een nog sterkere dienstverlening te kunnen bieden.

...samen streven naar deskundigheid in palliatieve zorg.

Ondanks de coronacrisis zijn we er in geslaagd om een aantal geplande vormingen en andere activiteiten te laten doorgaan, al dan niet in een digitale vorm.

...samen met nieuwe collega's met een hart voor palliatieve zorg.

In 2021 mochten we drie nieuwe medewerkers verwelkomen. Zij worden opgeleid in het specifieke domein van palliatieve zorg en continu bijgeschoold a.d.h.v. wekelijkse overlegmomenten, rollenspelen, oefenmomenten...

...samen als team - en soms nog steeds fysiek apart.

We konden niet werken zoals we dat het liefst doen, in de échte, nabije en niet-digitale wereld. De impact van COVID-19 laat zich nog steeds voelen maar door ieders inzet zijn we er in geslaagd om ons werk optimaal te blijven doen! Intussentijd hebben we ook de flexibiliteit en de meerwaarde van het telewerken en het online brieven in de ochtend mogen ervaren.

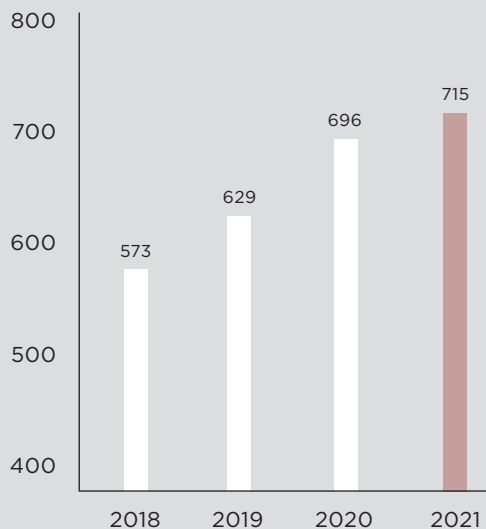
...samen vooruit. Want alleen samen komen we verder. 2021 stond in het teken van de fusie. De contouren van een nieuw organisatie-model zijn uitgetekend. Een wendbaar model dat ons in staat stelt elke dag verder te verbeteren in kwaliteit, innovatie en opleidingen. En daarnaast onze organisatie slagvaardiger zal maken door het versterken van de aansturing en besluitvorming. Pallion vzw is volop in transitie, richting een kwaliteitsvolle, multi-disciplinaire organisatie zodat iedereen goed geïnformeerd zijn weg vindt in het palliatieve zorglandschap.

715 nieuwe patiëntendossiers

1887 patiëntenbezoeken

12541 telefonische contacten

AANTAL NIEUWE PATIËNTENDOSSIERS

Meer cijfers zijn terug te vinden in het activiteitenverslag.

STANDAARDBEPALING

In het kader van het ESF-traject werkten we de voorbije jaren aan een standaardbepaling en hoe deze in te bedden in de werking.

Kwalitatief gaan we op zoek naar 'Wat begrijpen wij onder goede palliatieve zorg?'. 'De reis van de patiënt doorheen Pallion' hanteren we als nieuwe methode om inzicht te krijgen in de behoeftes en beleving van de patiënt en zo onze begeleidingen hierop af te stemmen. Kwantitatief kijken we hoe dit er concreet uit ziet op gebied van dossiers en huisbezoeken.

De afgesproken standaarden brengen duidelijkheid voor de deskundigen, geven richting aan de planning van huisbezoeken en dienen als handvaten in de functioneringsopvolging van medewerkers. Daarnaast zullen ze ervoor zorgen dat we onze dienstverlening op een **uniforme wijze** naar buiten brengen.

Het **integreren van de standaarden** in de dagelijkse werking vraagt oefening. Aan de hand van een wekelijkse, interne quizvraag verdiepten de collega's zich in een afgebakend thema, zoals o.a. aanmelding, het gebruik van de spuitaanrijver, casuïstiek, rouw... De standaarden werden ook opgenomen in de papieren agenda die de deskundigen dagelijks bij de hand hebben zodat ze deze zich verder eigen kunnen maken.

Wij blijven groeien, groeien naar nog **betere kwalitatieve zorg**, groeien naar een organisatie die de uitdagingen binnen het werkveld aankan.

BE-CARED-ONDERZOEK

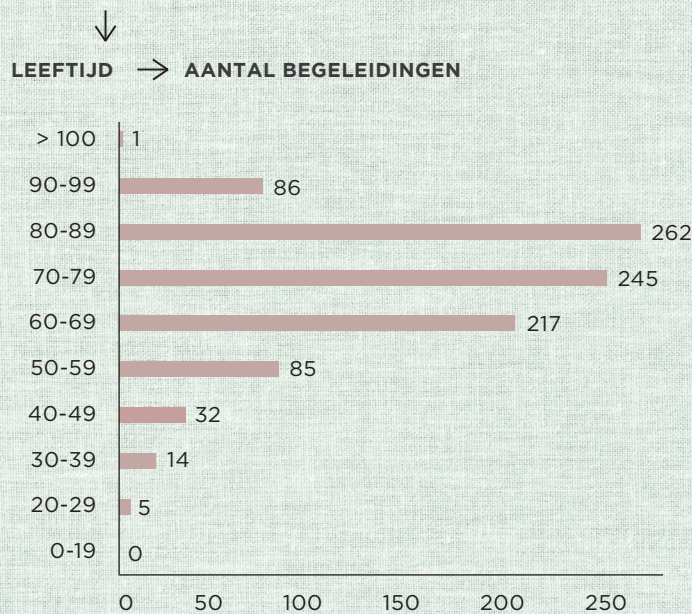
Het BE-CARED-onderzoek (2020-2023) is een project van het UZ Gent, gefinancierd door Kom op tegen Kanker, en wordt gedragen door diverse ziekenhuizen en mobiele begeleidingsequipes in Vlaanderen. Het onderzoek focust op de **beleving en noden van de naasten van palliatieve kankerpatiënten**. Wat zijn hun ervaringen tijdens de laatste levensfase en na het overlijden? De resultaten zullen vertaald worden in duidelijke en **realistische aanbevelingen** voor familiegerichte **rouwzorg-op-maat**.

Om te komen tot deze handvaten, werd er zowel bij **naasten/nabestaanden van palliatieve kankerpatiënten** als bij **behandelende zorgverleners** gepeild naar hun ervaringen.

Desondanks dat het rekruteren van naasten geen evidente opdracht was voor de deskundigen, hebben er 22 naasten vanuit Pallion deelgenomen aan het (kwantitatief) onderzoek. Zij kregen op diverse tijdstippen –tijdens de palliatieve fase en na het overlijden– **vragenlijsten** toegestuurd.

Daarnaast werd er in het (kwalitatief) onderzoek expliciet aandacht besteed aan de ervaringen en psychosociale gevolgen op zorgverleners en nabestaanden wanneer ze een euthanasieprocedure uitvoeren of bijwonen. Het verzamelen van deze gegevens gebeurde op basis van **interviews**, waar ook enkele collega's aan hebben deelgenomen.

Het project kende een moeilijke start en werd dan ook verlengd in tijd. Enerzijds omdat het rekruteren van naasten moeizaam verliep. Anderzijds omdat de focus binnen zorgsettings tijdens de coronacrisis lag op 'overleven' en er weinig tot geen ruimte was voor extra opdrachten zoals dit onderzoeksproject. Ondertussen zijn alle resultaten verwerkt en ervaringen en noden in kaart gebracht. De volgende stap in het project is het opzetten van **klankbordgroepen 'De toekomst van rouwzorg'** waarin er ruimte is om te discussiëren over de resultaten, ideeën aan te brengen en richtlijnen te formuleren voor rouwzorg-op-maat. De deelnemers zullen een mix zijn van patiënten, nabestaanden, zorgverleners en beleidsmakers. Pallion zal hierin vertegenwoordigd worden door een ervaren deskundige, eventueel vergezeld van een psycholoog.

HET AANMELDEN GEBEURDE DOOR:

ADVIESRAAD

LEVENSEINDEVragen BIJ NIET-PALLIATIEVE PATIËNTEN

Steeds meer komen er levenseindevragen van patiëntengroepen bij wie het aandeel van palliatieve zorg minder afgelijnd is zoals o.a. bejaarden die **levensmoe** zijn maar niet lijden onder een zware medische pathologie of patiënten met **psychisch lijden**.

Alle partners uit het hulpverleningslandschap die in contact komen met deze patiëntenpopulatie werden door het voormalige Netwerk Palliatieve Zorg Limburg vzw en Pallion, Listel vzw uitgenodigd voor een **rondetafelgesprek**. 17 Aanwezigen deelden hun inbreng. De doelstelling van deze adviesraad is een start maken en het verder uitbouwen van een breder gedragen geheel voor niet-palliatieve patiënten met een levenseindevraag. We beogen dat dit publiek terecht kan binnen Limburg voor een **langdurig traject** én geholpen wordt. Op dit moment is de hulpverlening nog te zeer versnipperd. Wij trachten een **samenwerking** op te zetten die ieders expertise bundelt.

We zijn tijdens dit rondetafelgesprek op zoek gegaan naar de **gemeenschappelijke moeilijkheden en noden** aan de hand van de volgende 3 vragen:

- Welke 'rol' neemt jouw organisatie op t.o.v. niet-palliatieve patiënten met een levenseindevraag?
- Welke noden leven er volgens jou? Wie zie jij hieraan tegemoetkomen?
- Wat zal hiervoor nodig zijn?

Na het overlegmoment concluderen we dat een **Limburgse adviesraad** een geschikte aanpak zou kunnen zijn om over organisaties heen mee te kijken naar waar patiënten terecht komen, hoe ze geholpen worden en waar bijsturing nodig is. Onder de aanwezigen werd een rondvraag gedaan naar wie wilde aansluiten voor dergelijke adviesgroep. Hier werden negen leden onttrokken.

Na het rondetafelgesprek, dat plaats vond op 28.09.2021, werden herhaaldelijk pogingen ondernomen om een eerste keer samen te komen met deze adviesraad, doch zonder succesvol resultaat. Tot op heden blijven we werk maken van de opstart van dit project!

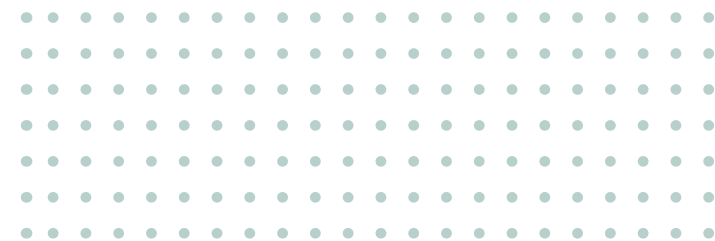
KENNISMAKING

SOCIALE DIENST - ZOL PST - AZ DIEST

De sociale dienst van een ziekenhuis vormt een belangrijke schakel in het **informer**en van patiënten over de mogelijkheden van **thuiszorg** en hoe Pallion hierin een belangrijke rol kan spelen. Zij staan immers mee in voor een zo vlot mogelijk ontslag uit het ziekenhuis en een snelle opstart van de thuiszorg. Om onze organisatie zo breed mogelijk kenbaar te maken bij de sociale diensten (van alle Limburgse ziekenhuizen, alsook die van Leuven, Mol, Geel en Diest), hebben we **contact** opgenomen en hen **folders** bezorgd die zij op hun beurt kunnen bedelen onder patiënten die gebaat zijn met een inschakeling van Pallion.

Naar aanleiding van onze voorstelling is vanuit het **Ziekenhuis Oost Limburg** de uitnodiging gekomen voor een **kennismaking met alle maatschappelijk werkers**. Op 12.10.2021 hebben we elk onze werking afgestemd met elkaar en zo alweer een stap vooruit gezet in het verbeteren van de kwaliteit van zorg voor de patiënt en zijn naasten.

Ook in het **AZ Diest** hebben we, op 30.09.2021, aan de hand van een concrete casus de kans gekregen om onze werking toe te lichten aan de mensen van het **palliatief support team**.

AANDOENING

oncologisch	niet-onc.
750	197
Respiratoire of intrathoracale organen	220
Spijverteringsorganen of peritoneum	192
Genito urinaire organen	117
Andere of ongespecificeerde sites	86
Vrouwelijke of mannelijke borst	56
Lymfatische of hernatopoëtische weefsel	42
Lip, mondholte of farynx	20
Bot, bindweefsel, huis	17
Andere	40
Multi-orgaanfalen tgv ouderdom	35
Dementie	27
Cardinale insufficiëntie	26
Respiratoire insufficiëntie	26
ALS/MS	18
Parkinson	10
Cerebrovasculair accident	7
Leverinsufficiëntie	4
Nierinsufficiëntie	2
Mucoviscidose	2

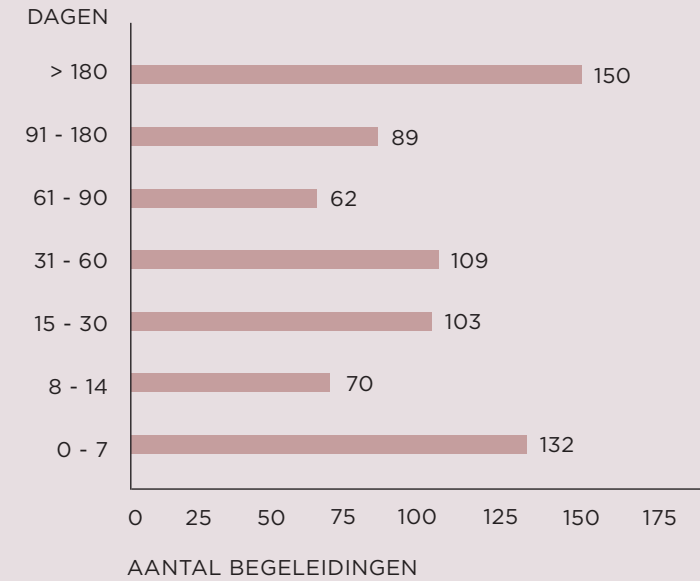
HULPVRAAG

Psycho-sociale ondersteuning	633
Pijn- en symptoomcontrole & comfortzorg	393
Kennismaking & infoverstrekking	242
Coördinatie & praktische organisatie	154
Samenwerking met andere zorgverleners	111
Euthanasie	45
Ondersteuning bij levens- en zinsvragen	16
Ter beschikking stellen van materiaal	13
Ethische reflectie	4
Inzet/overleg vrijwilliger	1

Psycho-emotionele zorg is een essentieel onderdeel van palliatieve zorg. Het maakt ruimte vrij voor de verschillende emoties, gevoelens van angst, kwaadheid, verdriet...

De meerwaarde van Pallion voor de patiënt -als aanvulling op zijn vertrouwde hulpverleners- ligt in de kwaliteit van onze psycho-emotionele ondersteuning. De cijfers, die de hulpvraag illustreren, tonen aan dat de vraag hiernaar ieder jaar stijgt. Het spreken over deze thema's vraagt om **specifieke vaardigheden en expertise**. De psycholo(o)g(en) van Pallion staa(t)n steeds klaar om het team van deskundigen hierin te ondersteunen.

DUUR VAN DE BEGELEIDING

Ieder jaar is merkbaar dat **de duur van de begeleiding toeneemt**. Hulpverleners en patiënten zoeken Pallion in een vroeger stadium van het palliatief proces op. Vanuit de visie van Pallion kunnen we dit enkel als een positieve evolutie ervaren. Want palliatieve zorg is meer dan terminale zorg. Door het vroeger inschakelen van palliatieve zorg -liefst zo snel mogelijk na de diagnose- kan er geanticipeerd worden op wat er nog op het pad zal komen en kan er tijdig ingespeeld worden op kantelmomenten in het (ziekte) proces. Tevens is er meer ruimte om de vier pijlers te exploreren; optimaal comfort, diepere gesprekken, meer verbondenheid, tijd voor zingeving en verdieping... Ook in de toekomst blijven we de meerwaarde van een vroege(re) inschakeling benadrukken!

PALD-PROJECT

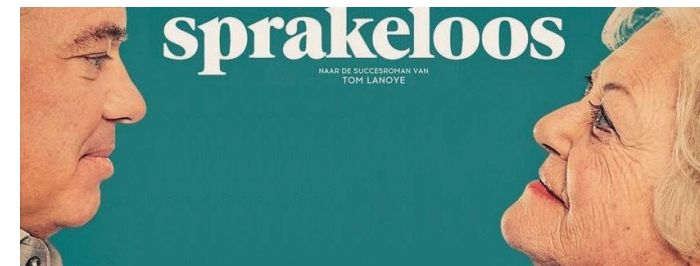
PALD -het Patrimonium Limburgs Diocesaan bureel- is een initiatief dat in 1950 is opgericht en een bijzondere belangstelling en empathie heeft voor de bewoners van woonzorgcentra.

Met hun financiële steun gingen we op zoek naar een manier om woonzorgcentra te ondersteunen in hun zorg aan bed van de bewoner en zijn familie.

Het project dat hieruit is ontstaan bij Pallion wil enerzijds de zorgverleners van woonzorgcentra **informer**en en **sensibiliseren** omtrent vroegtijdige zorgplanning, palliatieve en levenseindezorg. Anderzijds zagen we hierin ook een kans om hen een hart onder de riem te steken als **dank** voor hun aanhoudende inzet en zorg tijdens de coronacrisis.

Vier woonzorgcentra stelden hun (feest)zaal ter beschikking voor de vertoning van 'Sprakeloos'. De film, van Tom Lanoye, toont op een beklijvende manier hoe een zoon de opname en het verblijf van zijn moeder in het woonzorgcentrum ervaart. In combinatie met een **interactieve nabespreking** en info over de dienstverlening van het toenmalige NPZL vzw en Pallion, Listel vzw zouden we een goedgevulde en zinvolle avond brengen.

De coronamaatregelen staken echter keer op keer stokken in de wielen en de geplande filmavonden gingen de koelkast in. Na een adempauze hebben we de koppen terug bij elkaar gestoken en zullen we in 2022 het project op een andere manier tot bij de woonzorgcentra brengen!

VORMINGEN

Als sprekers op vormingen (op maat) en in opleidingen trachten we anderen te stimuleren in het streven naar een deskundige palliatieve zorgcultuur. Daarnaast dragen we ook bij aan de intervisies van het Wit-Gele Kruis en de referentie-artsen door NPZL. De voorbije jaren werden heel wat vormingen verplaatst, uitgesteld of geannuleerd. Alsnog konden we volgende vormingen op een veilige of digitale manier laten doorgaan.

januari 2021

Sint-Martinusscholen Inleiding palliatieve zorg
Webinair Hoop en geluk in nieuwe tijden

februari 2021

Opticare Pijn- en symptoomcontrole

maart 2021

Ferm Ethiek: Kwaliteit van leven

april 2021

Kernopleiding NPZL vzw Wat is palliatieve zorg?
NPZL vzw Vrijwilligersopleiding

mei 2021

Opticare Communicatie rond het levenseinde
Kernopleiding NPZL vzw Pijn- en symptoomcontrole
Kernopleiding NPZL vzw Contextuele zorg
Kernopleiding NPZL vzw Kinderen en jongeren betrekken
NPZL vzw Vrijwilligersopleiding

juni 2021

Villa Rosa vzw Vroegtijdig signaleren van een palliatieve situatie
Kernopleiding NPZL vzw Spirituele zorg

september 2021

Residentie Karen Pijn- en symptoomcontrole
WZC 't Kemken VZP & palliatieve zorg bij personen met dementie
WZC Visserij Diepenbeek Kwaliteit van leven tot het einde
OPZC Rekem Palliatieve zorg: begrippenkader
Kernopleiding NPZL vzw Wat is palliatieve zorg?
Kernopleiding NPZL vzw Pijn- en symptoomcontrole

oktober 2021

Zorggroep Lommel identificatie van een palliatieve patiënt
WZC Heyvis Communicatie rond het levenseinde
Welzijnsampus Gerkenberg vzw Inleiding palliatieve zorg
Kernopleiding NPZL vzw Begrippenkader: Medisch begeleid sterven
NPZL vzw Vlaams congres

november 2021

WZC Heyvis Communicatie rond het levenseinde
Opticare Medisch begeleid sterven
Welzijnsampus Gerkenberg vzw Communicatie
Kernopleiding NPZL vzw Communicatie

december 2021

Opticare Pijncontrole en het gebruik van de spuitdrijver
Kernopleiding NPZL vzw Waken

Naast het uitdragen van onze expertise, investeren we ook in het verwerven van nieuwe kennis en inzichten. De deskundigen van Pallion nemen deel aan bijscholing, studiedagen en congressen, zowel in binnen- als buitenland. Nadien delen de medewerkers hun verworven kennis met elkaar door het organiseren van **interne leermomenten**. In 2021 kwamen volgende thema's aan bod: Palliatieve sedatie casuïstiek - Levenseindezorg - Begrippenkader - Informed consent - Delier - Gastro-intestinale symptomen - Rouw

GIFTEN

Zoals ieder jaar mocht Pallion ook in 2021 weer heel wat giften in ontvangst nemen van nabestaanden van/en patiënten die door ons begeleid werden. Daarnaast kregen we ook de steun van Rotaract Haspengouw en Rotaract Hasselt.

Het verkregen budget werd o.a. geïnvesteerd in kindermaterialen die de deskundigen zo kosteloos konden verdelen onder gezinnen met kinderen. De hartverwarmende steun uit allerlei hoeken blijft het mogelijk maken om onze projecten te realiseren!

De jaarlijkse soepverkoop, in het kader van De Warmste Week, heeft sinds 2020 plaats gemaakt voor een groeiwenskaartenverkoop. 'Stuur dit jaar een wens die écht groeit' luidde onze actie. Een kleine 900 wenskaarten werden er dit jaar besteld en verstuurd. Als deze allemaal hun plekje in de aarde gevonden hebben, zien we binnenkort minstens evenveel vergeet-me-nietjes bloeien!

Warme
wensgroei kaarten

Uit de grond van je hart,
groeit enkel moois.

MEDEWERKERS

Directieteam:

Medisch Coördinator

Dr. Bossers Joke

Algemeen Coördinatoren (& Deskundigen Palliatieve Zorg)

Jacobs Kristine

Symons Linda

Equipeartsen

Dr. Bossers Joke

Dr. Stulens Jan

Deskundigen Palliatieve Zorg

Braeken Sylvie • *uit dienst op 31/12/2021*

Gravano Teresa • *in dienst op 01/08/2021*

Grossard Wendy

Houben Nadia • *uit dienst op 07/05/2021*

Jansen Sofie

Konings Sarah

Langens Stefan

Rombouts Tim • *in dienst op 18/01/2021*

Rossiensky Katia

Vanaeken Nathalie

Volkaert Evelien • *in dienst op 11/01/2021*

Donné Annelies • *medewerker WGGK • tijdelijke versterking*

Klinisch Psycholoog

Knaepen Mart

Administratieve Medewerkers

Goffin Cathy

Medewerker Boekhouding

Henderickx Irène

PR-medewerker

Jans Heidi

Medewerker Personeelsadministratie

Jansen Jacqueline

Medewerker Administratie

Vandenbosch Christel

Medewerker Administratie

Vanoppen Melissa

Medewerker Communicatie en Grafisch ontwerp

RAAD VAN BESTUUR

Voorzitter

Vandervelden Johan • *Limburgs Huisartsen Platform*

Ondervoorzitter

Gorissen Ilse • *Thuisverpleging Wit-Gele Kruis*

Secretaris

Hamblok Theo • *Kinesitherapeut*

Penningmeester

Claes Dirk • *Verpleging De Voorzorg vzw*

Bestuursleden

Beckers Johan • *Mederi - vzw De Levensboom*

Bouhbass Fadma • *De Voorzorg Maatschappelijk Werk*

Christiaens Sandra • *I-Mens*

Cox Alex • *CM Limburg*

Grondelaers Ria • *Limburgs Steunpunt OCMW's*

Sijbers Pierre • *Limburgs Huisartsen Platform*

Stevens Eddy • *Limburgs Steunpunt OCMW's*

Stinissen Piet • *Universiteit Hasselt*

Van Dijck Joeri • *Apotheker KLAV*

Van Laethem Dirk • *GZ Familiehulp*

Vanderstraeten Marc • *Maatschappelijk Werk Christelijke Mutualiteit*

Vanroelen Erik • *Kabinet Wouter Beke*

Verlinde Karel • *Apotheker KLAV*

VRIJWILLIGERS

Awouters Maggy

Vanaken Lutgarde